

## Календар знаменних і пам'ятних дат

### Червень

#### **1 червня – Міжнародний день захисту дітей. День захисту дітей в Україні**

Щорічно 1 червня відзначається Міжнародний день захисту дітей. Ця важлива подія закликає всіх дорослих забезпечити дітям гідні умови життя, освіти й відпочинку, а також надійний захист від насилля та експлуатації.

*Більш детальну інформацію до Міжнародного дня захисту дітей буде представлено на сайті КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» в розділі «Бібліотека».*

#### **1 червня – Всесвітній день батьків**

Традиція святкування цього дня започаткована Генеральною асамблеєю ООН у 2012 році та приурочена до Міжнародного дня захисту дітей не випадково. *Мета свята – підкреслити особливу роль сім'ї у формуванні загальнолюдських цінностей*, адже насамперед родина здатна забезпечити підростаючому поколінню гармонійний розвиток, побудований на любові та взаємоповазі. Це стверджує і поет Борис Олійник:

Батьки і діти! Діти і батьки!  
Нерозділиме і одвічне коло...

А в народі кажуть, що гарна та сім'я, де виростають гарні діти, де роду нема переводу. Етнопедagog Мирослав Стельмахович вбачає в цих висловах глибокий філософський і педагогічний зміст: саме через відчуття роду і завдяки йому кожна людина приходять до світлого образу Батьківщини, до щирих, глибоких і чесних роздумів про найістотніший, найголовніший сенс людського життя.

#### **1 червня – Всесвітній день відповідального туризму**

Із 2006 року 1 червня у світі відзначають Всесвітній день відповідального туризму. *Мета Дня – заохочення поваги між туристами та приймаючою стороною, переконання туристів у тому, що чим відповідальніше вони будуть ставитися до своїх подорожей, до культури місцевих жителів, тим приємніші враження отримають.* Відповідальний туризм – це також створення умов для подорожей людей з обмеженими фізичними можливостями. Він прагне мінімізувати негативний соціальний, економічний та екологічний вплив.

#### **1 червня – Міжнародний день здорового харчування**

День здорового харчування відзначається в 50 країнах світу. Це спеціальне свято започатковано для того, щоб люди якомога більше дізналися про переваги здорового харчування, базові принципи й новітні розробки в царині нутриціології (*лат. nutritio – харчування, пожива + logos – слово*), інтегративної науки про поживні речовини, та дієтології, змінили на краще свої харчові звички, зміцнили здоров'я.

Значення здорового харчування стверджує і крилатий латинський вислів: *Mens sana in corpore sano – Здоровий дух у здоровому тілі* (Децим Юній Ювенал, видатний римський поет-сатирик).

## **1 червня – День заснування (1939) Харківського обласного інституту удосконалення кваліфікації вчителів**

Післядипломна педагогічна освіта Харківщини почала свою історію 1 червня 1939 року, коли було створено обласний інститут удосконалення кваліфікації вчителів. У 1936 році діяла обласна педагогічна станція, яку майже відразу перетворили на обласний методичний кабінет при обласному відділі народної освіти (пізніше він увійшов до структури інституту). Основною його функцією визначили надання методичної допомоги педагогічним працівникам Харківщини з метою підвищення їхньої кваліфікації та майстерності, покращення якості навчання та виховання дітей. Інститут декілька разів реорганізовувався, унаслідок чого змінювалася його назва: обласний інститут удосконалення вчителів, обласний інститут удосконалення кваліфікації вчителів, обласний інститут післядипломної педагогічної освіти та менеджменту, обласний науково-методичний інститут безперервної освіти, академія неперервної освіти.

Сьогодні, в умовах воєнного стану, Харківська академія неперервної освіти продовжує свою діяльність: проводяться Всеукраїнський конкурс «Учитель року», Всеукраїнські учнівські олімпіади з навчальних предметів, учнівські конкурси, турніри, Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка та Міжнародний конкурс з української мови імені Петра Яцика, Обласний фестиваль ораторського мистецтва, Обласний фестиваль комп'ютерної графіки та анімації серед учнів закладів освіти Харківської області, Онлайн-виставки ефективного педагогічного досвіду «Освіта Харківщини XXI століття», Фестиваль «добрих практик» освітян Харківщини «Майстри педагогічної справи презентують – 2023», Школи молодих спеціалістів, моніторингові дослідження, онлайн-тренінги, науково-практичні вебсемінари, вебконсультації, онлайн майстер-класи, ресурсні зустрічі та інші заходи в сучасних форматах.

Спільні зусилля фахівців Академії, спеціалістів місцевих органів управління у сфері освіти, центрів професійного розвитку педагогічних працівників та інших стейкхолдерів спрямовувалось на підвищення кваліфікації керівних кадрів і педагогічних працівників усіх спеціальностей закладів освіти Харківщини на курсах, тематичних і фахових спецкурсах у дистанційному форматі. Зміст науково-методичних заходів визначається завданнями ХАБів регіонального проекту «Освітній технопарк Харківщини – 2030» і спрямований на вдосконалення та розвиток компетентностей їх учасників згідно з професійним стандартом керівників і педагогічних працівників закладів освіти: нормативно-правової, лідерської, управлінської, забезпечення якості освітньої діяльності та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти, предметно-методичної, здоров'язбережувальної, громадянської, інклюзивної, цифрової, соціальної, етичної та інших.

## **2 червня – 35 років тому заснована Авторська М. П. Гузика експериментальна спеціалізована I–III ступенів загальноосвітня школа-комплекс**

У цей день 1988 року була офіційно заснована Авторська М. П. Гузика експериментальна спеціалізована I–III ступенів загальноосвітня школа-комплекс у м. Південному Одеської області (у 2000 р. вона отримала статус експериментальної школи всеукраїнського рівня).

До першої в Україні авторської школи-комплексу входять загальноосвітня школа, гімназія, ліцей, коледж, школа мистецтв, дитяча спортивна школа, трудова політехнічна та школа соціального розвитку дитини.

## **3 червня – Всесвітній день велосипеда (World Bicycle Day)**

12 квітня 2018 року Генасамблея ООН своїм рішенням установила цей день, бо неможливо переоцінити позитивний вплив велосипеда на здоров'я людини як виду аеробної активності, що тренує серце, кровоносні судини й легені. Велосипедні прогулянки допомагають збільшити м'язову силу та гнучкість, знімають стрес, тривогу й депресію, покращують рухливість суглобів, поставу та координацію рухів, а також слугують профілактикою зайвої ваги. До того ж велосипед – абсолютно екологічний транспортний засіб, що не забруднює довкілля та не потребує пального.

## **4 червня – Всесвітній день безневинних дітей, які постраждали від агресії**

Цей пам'ятний день запроваджено рішенням Генеральної Асамблеї ООН у 1982 році на одному зі спеціальних засідань із питань Палестини. У військових конфліктах, аморальних терористичних актах, від випадкових вибухів старих снарядів гине велика кількість дітей по всьому світу. Такі страшні події – результат дій дорослих, які, засліплені жагою влади та грошей, не можуть знайти компроміс для припинення конфліктів.

Верховна Рада України постановила щорічно відзначати 4 червня як державний День вшанування пам'яті дітей, які загинули внаслідок збройної агресії російської федерації проти України.

## **4 червня – День вшанування пам'яті дітей, які загинули внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України**

З початку повномасштабного вторгнення рф на території України постраждали понад 1465 дітей: більше 482 дітей загинули, понад 983 отримали поранення; депортовано на територію держави-агресора, республіки беларусь понад 19 тисяч українських дітей, які потрапляють на виховання в сім'ї, унаслідок чого втрачають українську ідентичність (<https://childrenofwar.gov.ua/>).

## **4 червня – Міжнародний день очищення водою**

У багатьох країнах світу з 1995 року *першої неділі червня* відзначають Міжнародний день очищення водою. Святкування цієї дати – заклик до свідомого користування природними багатствами до збереження водних ресурсів планети, очищення водою і узбережжя.

**4 червня – 160 років із дня народження Владислава Городецького** (повне ім'я – Лешек Дезидерій Владислав Городецький, 1863 – 1930), архітектора, інженера, мецената

Владислав Городецький – відомий український і польський архітектор, художник, підприємець, мандрівник, літератор; був організатором модерного будівельного виробництва, керівником спорудження Міського музею старовини і мистецтв у Києві (нині – Національний художній музей), костюлу Св. Миколая, власного будинку на вулиці Банковій («Будинок з химерами»), проєктів курорту й електростанції в Польщі, палацу шаха в Тегерані. А також він написав цікаву книгу «У джунглях Африки. Щоденник мисливця».

**5 червня – Всесвітній день навколишнього середовища**

На честь відкриття Стокгольмської конференції 1972 року Генеральна Асамблея ООН оголосила про встановлення Всесвітнього дня навколишнього середовища. *Мета* – нагадати людству, що світ страждає від забруднення природних екосистем, знищення біорізноманіття та глобального потепління; *спонукати до практичних дій на захист природи.*

*Більш детальну інформацію до Всесвітнього дня навколишнього середовища буде представлено на сайті КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» в розділі «Бібліотека».*

**5 червня – 300 років від дня народження Адама Сміта** (1723 – 1790), англійського економіста

Адам Сміт – відомий філософ, доктор юридичних наук, основоположник класичної школи політекономії, професор, член Лондонського королівського товариства, ректор університету в Глазго. Визначні його наукові праці: «Теорія моральних почуттів», «Дослідження про природу і причини багатства народів», де сформульовані ідеї щодо економічної теорії.

**5 червня – 125 років від дня народження Федеріко Гарсії Лорки** (1898 – 1936), іспанського поета, драматурга

Гарсія Лорка – відомий літературознавець, музикант, художник-графік, засновник і директор пересувного театру «La Barraca» («Балаган»).

Він є одним із найяскравіших і найбільш значних діячів іспанської культури ХХ століття, автором поетичних збірок («Книга віршів», «Циганське романсеро»), п'єс («Маріанна Пінєда», «Криваве весілля», «Дім Бернарди Альби»). Українською поезію Лорки перекладали Іван Драч, Микола Ільницький, Оксана Пахльовська, Микола Лукаш, Василь Стус, Дмитро Павличко, Віра Вовк, Вольфрам Бургарт, Юрій Тарнавський та ін. Зокрема, у 1969 році окремою книгою було видано поезію Лорки в перекладі Миколи Лукаша в серії «Перлини світової лірики» під назвою «Лірика».

На жаль, у серпні 1936 р. Гарсія Лорка був заарештований і розстріляний іспанськими націоналістами.

**6 червня – День журналіста**

Професійне свято працівників засобів масової інформації в Україні встановлено Указом Президента (від 25.05.1994 № 251/94) на підтримку

ініціативи делегатів I Всеукраїнського з'їзду редакторів газет і журналів. За дату святкування визначено 6 червня – день прийняття 6 червня 1992 року Спілки журналістів України до Міжнародної федерації журналістів.

Журналіст – відповідальна й небезпечна професія навіть у мирний час, а під час війни багато журналістів ризикують життям, щоб показати світу правду про бойові дії: викривати підступність, жорстокість і нещадність агресора за допомогою документування трагедії мільйонів українців. На жаль, більше 20 журналістів, які боронили інформаційний фронт України, загинули під час військового вторгнення росії 24 лютого 2022 року.

### **7 червня – Всесвітній день безпеки харчових продуктів**

За оцінками ООН, 600 мільйонів людей щороку хворіють після вживання недоброякісних продуктів, а 3 мільйони з них помирають. Майже 40% захворювань харчового походження припадає на дітей віком до 5 років.

Для того щоб максимально донести інформацію та відповідальність щодо безпеки їжі до урядів, виробників і самих споживачів, ООН встановила цей день.

### **7 червня – 120 років від дня народження Івана Андріановича Багмута (1903 – 1975), українського письменника**

Лауреат премії імені Лесі Українки (1973) І. А. Багмут – відомий дитячий письменник, перу якого належать збірки нарисів («Подорож до небесних гір», «Преріями та джунглями Біробіджану»), повісті («Записки солдата», «Подвиг творився так»), оповідання («Гарячі джерела», «Злидні», «Знак на стіні») та ін. Його дитячі твори неодноразово друкувалися не тільки в Україні, але й за кордоном – у Польщі, Болгарії, Чехословаччині, Китаї.

У лютому 1944 після поранення Іван Багмут повернувся до Харкова, де поновив літературну діяльність. Член Спілки письменників України з 1946 року. Завжди брав активну участь у вирішенні важливих питань, що стосувалися мистецького виховання творчої молоді.

### **8 червня – Всесвітній день океанів**

Океани вкривають 70% поверхні Землі, є найбільшою біосферою нашої планети й домівкою для 80% усіх живих організмів. Безмежним водним простором виробляється половина загальної кількості кисню, поглинається чверть викидів вуглекислого газу та 90% тепла, спричиненого цими викидами.

З метою підвищення обізнаності про Світовий океан, його проблеми та шляхи їх подолання і встановлено цей день: 8 червня 1992 року на Всесвітньому саміті ООН з навколишнього середовища та розвитку в Ріо-де-Жанейро з ініціативи Канади було прийнято рішення про щорічне проведення Дня океанів. А 5 грудня 2008 року в Резолюції Генеральної Асамблеї ООН 8 червня було офіційно визнано як Всесвітній день океанів, який будуть відзначати, починаючи з 2009 року.

### **8 червня – 140 років від дня народження Ольги Дучимінської (1883 – 1988), української письменниці, культурно-освітньої діячки**

Ольга Василівна Дучимінська – відома перекладачка, журналістка, етнограф, фольклорист, народна вчителька Прикарпаття, організаторка дитячих закладів, шкіл, жіночих гуртків у Галичині. На педагогічній ниві працювала майже 30 років у різних населених пунктах. Одна із засновників і працівників Львівського музею етнографії та художнього промислу. Авторка поетичної збірки «Китиця незабудьків», новел «В суді», «Сніг», «Співачка», повісті «Еті», спогадів про Н. Кобринську, О. Кобилянську, К. Малицьку, а також низки літературознавчих статей про свою духовну неньку Наталію Кобринську, зокрема «Борець за долю жінок». За життя їй довелося витримати 10 років випробувань у сибірських спецтаборах, але ніколи вона не втрачала людської гідності. Реабілітована була лише посмертно в 1992 році.

### **9 червня – 90 років від дня народження Семена Устимовича Гончаренка (1928 – 2013), українського педагога**

С. У. Гончаренко – доктор педагогічних наук, професор, академік НАПН України, заслужений діяч науки і техніки України, провідний методолог педагогічної науки України, видатний представник української школи методистів-фізиків, автор понад 500 друкованих праць. Більше двох десятків його навчальних і методичних посібників неодноразово видавали за кордоном (Варшава, Будапешт, Софія, Каунас та в інших містах). «Український педагогічний словник» перевидавався декілька разів.

### **10 червня – 120 років із дня народження Микити Шумила (1903 – 1982), українського письменника, сценариста, перекладача**

Микита Шумило закінчив Черкаський педагогічний технікум, три курси Харківського інституту соціального виховання, учителював на Черкащині й Харківщині, проживав у будинку «Слово» (Харків). Автор збірок оповідань і нарисів («Вада», «Урожай», «Голубий зеніт», «Академік Власюк», «Щедрі серцем»), повістей «Прокурор республіки», «Я твій брат», збірок оповідань для дітей: «Де ти, моя чаєчко?», «Пам'ятливий горобчик».

На рубежі 1950 – 60-х років широкий розголос мали його статті «Любов до рідної мови» (1956), «Могутня та чарівна» (1963).

За сценарієм М. Шумила на Ашхабадській кіностудії поставлено фільм «Прокурор республіки», на Київській кіностудії – художню стрічку «Якщо любиш» (1960), на «Укркінохроніці» – «Пісня про Україну» (1955, у співавторстві), «Біля Диканьки» (1958). Також він є автором дикторського тексту до кінокартини «Пісні над Дніпром» (1957, у співавт.).

### **12 червня – Всесвітній день боротьби з дитячою працею**

Ідея його започаткування належить Міжнародній організації праці, яка висунула відповідну пропозицію в 1997 році. А з 2002 року заходи до цього Дня проводяться під егідою Організації Об'єднаних Націй. *Мета* – звернути увагу на проблеми використання праці неповнолітніх, на жахливі їх умови, що становить велику загрозу для розвитку дитячого організму й чинить негативний вплив на майбутнє дитини.

**12 червня – 145 років від дня народження Джеймса Олівера Кервуда** (1878 – 1927), американського письменника, натураліста

Джеймс Олівер Кервуд – мандрівник, захисник природи, майстер пригодницького жанру. Спочатку він писав оповідання, поєднуючи розповіді про природу і пригоди, які почали регулярно друкуватися в популярних журналах. А з 1906 року почав писати романи: «Мужність капітана Плюма» (1908), «Мисливці на вовків» (1908), «Золотошукачі» (1909). Перш ніж написати повість «Бродяги Півночі» (1919), він провів три роки серед лісових звірів, вивчаючи їхні поведки.

**13 червня – 160 років із дня народження Марії Грінченко** (1863 – 1928), української письменниці, перекладачки, громадської діячки

Марія Миколаївна Грінченко вчителювала в народних школах Богодухівщини та в народній школі Х. Д. Алчевської с. Олексіївки (Луганська обл.). Одна з фундаторів товариства «Просвіта» в Києві, організаторка бібліотеки Музею старожитностей В. Тарновського, укладачка (виконання технічної роботи) «Словаря української мови» (т. 1 – 4), послідовниця й популяризаторка ідей свого чоловіка Б. Д. Грінченка. Також вона є авторкою читанок «Рідне слово», «Наша рідна мова», перекладів творів зарубіжних письменників.

У 1919 р. Марія Грінченко подарувала ВУАН бібліотеку чоловіка (понад 6000 книг), до якої уклала двотомний каталог.

**14 червня – Всесвітній день донора крові**

Цей День започатковано Організацією Об'єднаних Націй 23 травня 2005 року, відповідно до дати народження австрійського лікаря, лауреата Нобелівської премії Карла Ландштейнера, – 14 червня 1868 року.

*Мета Всесвітнього дня донора крові* – вшанування добровольців, котрі безоплатно здають власну кров; розвиток програм донорства; підвищення поінформованості людей про важливість регулярної безоплатної здачі крові, щоб лікарні мали необхідні запаси її.

**17 червня – Всесвітній день боротьби з опустелюванням і посухою**

Дата визначена на честь прийняття Конвенції ООН щодо боротьби з опустелюванням. Ця подія відбулася саме 17 червня в 1994 році. Деградація та опустелювання земель загрожує не тільки екології нашої планети, а й соціально-економічному розвитку, оскільки непридатні для експлуатації ґрунти провокують голод і міграції.

*Мета проведення заходів до цього Дня* – підвищення обізнаності про втрату земель і ґрунтів, залучення суспільства до об'єднання заради розв'язання екологічної проблеми шляхом охорони землі, збільшення родючості ґрунтів, економії енергетичних ресурсів.

**18 червня – Міжнародний день батька. День батька в Україні**

У 84 країнах світу *третьої неділі червня* вітають батька. Присутність батька в житті дітей є основою їх емоційного благополуччя. Зазвичай саме батько встановлює правила в родині та забезпечує їх дотримання. Саме це дарує дітям відчуття стабільності та безпеки – як психологічної, так і

фізичної. Якщо батько виявляє до дітей зацікавленість, ніжність і підтримку, це позитивно впливає на соціальну адаптацію малечі, підвищує впевненість у собі.

В Україні ідея національного Дня батька з'явилась у 2006 році й належала громадським організаціям. Офіційно це свято почало відзначатися з 2019 року.

### **18 червня – Всесвітній день гармонії**

*Мета цього щорічного свята* – чудова можливість пожертвування на благодійність. Щира позитивна енергетика та допомога іншим наближує людину до гармонійного душевного стану. Тому тематикою заходів до цього дня є дбайливе ставлення до планети й усіх її жителів.

### **18 червня – День медичного працівника**

Багаторічне традиційне свято медичних працівників відзначається кожного року третьої неділі червня. *Мета його проведення* – висловити щирі подяки, теплі привітальні слова всім фахівцям медицини (лікарям, медсестрам, санітарам, лаборантам, фельдшерам, іншим працівникам) за їхню відповідальну й незамінну працю, особливо в умовах сьогодення.

### **19 червня – Міжнародний день боротьби із сексуальним насильством в умовах конфлікту**

Саме в цей день 2008 року відбулася важлива подія – прийняття резолюції Ради безпеки ООН стосовно сексуального насильства. Насильство сексуального характеру є однією з військових стратегій, суть якої полягає в залякуванні населення для отримання таким чином повного контролю тощо. Це день вшанування та підтримки жертв сексуального насильства, подяки всім, хто веде активну боротьбу з такою формою злочинності.

### **19 червня – Всесвітній день дитячого футболу**

У 2001 році було укладено угоду між Дитячим фондом Організації Об'єднаних Націй – ЮНІСЕФ та Федерацією національних і континентальних футбольних асоціацій (ФІФА). Мета проведення цього популярного свята – поширення ідей здорового способу життя, залучення дітей і підлітків до спортивних занять.

### **19 червня – 400 років від дня народження Блеза Паскаля (1623 – 1662), французького вченого**

Блез Паскаль – відомий математик, механік, фізик і філософ, один із засновників нової галузі математики – теорії ймовірностей, числення нескінченно малих; член математичного гуртка, на базі якого була створена (1666) Паризька АН. 1642 року 19-річний математик сконструював першу у світі працюючу механічну обчислювальну машину, відому як підсумовуюча машина Паскаля («Паскаліана»). Він є автором праць із проективної геометрії (теорема Паскаля), теорії чисел, комбінаторики, алгебри, теорії ймовірностей, атмосферного тиску, гідростатики. А також цей геніальний математик ще й автор літературного твору «Листи до провінціала», у якому



гостро критикує казуїстику та лицемірство єзуїтів. *Паскаль став єдиним у новій історії великим літератором і великим математиком одночасно.*

На честь видатного вченого були названі одиниця вимірювання тиску, мова програмування та кратер на Місяці.

### **20 червня – Всесвітній день біженців**

Цей День започаткувала Організація Об'єднаних Націй 4 грудня 2000 року; поєднали його з Міжнародним днем африканських біженців, який відзначався в цей же день ще з 1969 року. Сьогодні близько 70 мільйонів осіб вимушено покинули рідну країну чи зазнали внутрішніх переміщень. Лівова частина біженців тікає саме з Африки, Афганістану та Балканського півострова.

Ще у 2014 році в Україні сотні тисяч людей змушені були покинути свої домівки у зв'язку з російською окупацією Криму й деяких районів Донецької та Луганської областей. У 2022, після повномасштабного вторгнення росії в Україну, не менше 7 млн українців стали біженцями, отримали притулок у багатьох європейських країнах, США, Канаді.

*Мета* – привернути увагу суспільства до труднощів тих, котрі змушені тікати з Батьківщини через конфлікти або/та низький рівень життя; наголосити на силі характеру біженців; залучити людей до співчуття та покращення перебування біженців на чужій території.

### **20 червня – 170 років від дня народження Олександра Пилиповича Мишуги (1853–1922), українського співака**

О. П. Мишуга – відомий вокальний педагог, меценат, соліст Великого театру у Варшаві, Києві, Львові. Викладав у Київській музично-драматичній школі М. Лисенка, Варшавському музичному інституті, школі співу в Римі, у власній музичній школі в Стокгольмі.

Фінансував видання збірки поезій Івана Франка «Зів'яле листя» та книги «Українське мистецтво»; матеріально допомагав театрові М. Садовського у Львові, дитячим притулкам, різним товариствам і лікарням. Своє майно й кошти заповів Вищому музичному інституту у Львові, де заснував кілька стипендій для малозабезпечених студентів.

### **21 червня – Всесвітній день гуманізму**

Цей день був заснований на Всесвітньому Конгресі міжнародного гуманістичного та етичного союзу в 1986 році в Осло. Відзначається свято в усьому світі щорічно в день північного літнього сонцестояння 21 червня. Гуманізм – це філософська позиція, яка ставить за пріоритет загальнолюдські цінності (терпимість, любов, милосердя, справедливість, доброту), права людини на щастя, свободу, особистий розвиток. Прихильники гуманізму прагнуть покращити наш світ за допомогою демократії, етики та людських здібностей.

### **22 червня – День скорботи і вшанування пам'яті жертв Війни в Україні**

За статистичними даними, у цій війні загинуло 20% українців: 5 мільйонів військових, 5 мільйонів мирних жителів, понад 2 мільйони стали примусовими оstarбайтерами. Мільйони людей втратили свої домівки,

знищені були цілі міста й села. Загарбники спричинили Голокост, масове знищення населення, розгорнення таборів смерті. Проте жорстокість була й іншою: масово розстрілювалися політичні в'язні, мирне населення вивозилося в заслання.

Тому День скорботи і вшанування пам'яті жертв війни (згідно з Указом Президента України від 17.11.2000 № 1245/2000) – це не тільки скорбота за тими, хто постраждав від рук нацистів, а й тих, хто втратив життя та свободу внаслідок репресій з боку тоталітарного режиму.

## **22 червня – 120 років від дня народження Еріха Марії Ремарка (1898 – 1970), німецького письменника**

Еріх Марія Ремарк – один із найпопулярніших німецьких письменників ХХ століття. Деякий час учителював у сільських школах. Автор відомих романів: «На західному фронті без змін», «Три товариші», «Тріумфальна арка», «Час жити і час помирати», «Чорний обеліск».

Роман антивоєнного спрямування «На західному фронті без змін», опублікований 1929 року, став справжньою сенсацією в Німеччині та був перекладений іноземними мовами. За його мотивами в Голлівуді в 1930 році Лев Мільштейн, уродженець України, створив однойменний фільм, який отримав премію Оскар.

## **23 червня – Міжнародний день вдів**

*Метою цього дня, закріпленого в міжнародному календарі Резолюцією Генеральної Асамблеї ООН № 65/189 від 21 грудня 2010 року, є: підвищення обізнаності про становище вдів і їхніх дітей для всього світового співтовариства; привернення уваги людства до проблем вдів (дискримінація, брак фінансів, позбавлення місця в суспільстві, інші); розширення їх можливостей, надання їм прав і свобод.*

## **23 червня – Міжнародний Олімпійський день**

Уперше Міжнародний Олімпійський день відзначили 23 червня 1948 року, щоб увічнити дату створення Міжнародного олімпійського комітету 23 червня 1894 року, для чого багато зусиль доклав ентузіаст відродження олімпійського руху барон П'єр де Кубертен.

Олімпійські ігри є найважливішими спортивними подіями, але відбуваються вони лише раз на чотири роки. Проте це свято запрошує всіх охочих проявити активність для зміцнення свого здоров'я та гарного самопочуття, залучити до спорту молоде покоління, особливо дітей, адже відомо, що корисні звички легше формуються саме в юному віці. Поширюючи олімпійську концепцію «Спорт для всіх», Олімпійська хартія говорить, що Олімпійський рух має за мету виховувати молодь за допомогою спорту в дусі кращого взаєморозуміння та дружби, сприяючи в такий спосіб створенню кращого й спокійнішого світу.

## **24 червня – 145 років від дня народження Івана Матвійовича Стешенка (1873 – 1918), українського освітнього діяча**

І. М. Стешенко відомий як керівник і організатор розбудови української національної школи, викладач Фундуклеївської жіночої гімназії (Київ), Фребелівського інституту, перший Генеральний секретар і міністр народної освіти УНР, засновник Товариства шкільної освіти та Українського наукового товариства. Він є автором наукового дослідження «Поезія І. П. Котляревського» (1898), нарису історії української літератури XIV – XVIII ст. для енциклопедії «Український народ у його минулому й сьогодні» (1914), статей з мовного й національного питань «Про українську національну школу», «Українофіли», «Історичні промахи та українська мова».

**24 червня – 125 років від дня народження Олени Журливої** (справжнє – Котова Олена Костянтинівна, 1898 – 1971), української поетеси

Олена Журлива працювала вчителем української мови та літератури в школах Черкащини й Кіровоградщини, Києва, Харкова. Кандидат філологічних наук, є автором художніх нарисів, літературно-критичних статей, поетичних збірок («Металом горно», «Багряний світ», «Червоне листя» та ін.), збірок віршів для дітей («Хто знає, як рік минає», «Голуби», «У нашої Наталі», «Ой, літечко, літо») та ін. Співала й гастролювала по Україні з концертами як поетеса-співачка.

**25 червня – День молодіжних і дитячих громадських організацій України**

Згідно з Указом Президента України (від 27 червня 2008 р. № 599/2008, зміни від 24 травня 2011 року № 600/2011) щорічно останньої неділі червня відзначається День молодіжних і дитячих громадських організацій України, об'єднання громадян віком від 14 до 35 років.

*Метою є* здійснення та захист своїх прав і свобод, задоволення політичних, економічних, соціальних, культурних та інших спільних інтересів.

**25 червня – 125 років від дня народження Тетяни Федорівни Бугайко** (1898 – 1972), української вченої, видатного педагога

Т. Ф. Бугайко відома як перша в Україні жінка – доктор педагогічних наук (1957), професор, громадський діяч, заслужений учитель України, старший науковий співробітник УНДІПу, завідувач кафедри методики мови та літератури Київського державного педагогічного інституту (близько 30 років), головний редактор журналу «Література в школі» (нині – «Дивослово»). Її наукові праці: науково-методичний збірник «Методика викладання літератури», підручники та методичні посібники для вчителів середніх шкіл, педагогічних інститутів («Методика викладання української літератури в 5–7 кл.», (8–10 кл.), «Українська література в середній школі. Курс методики», «Майстерність вчителя словесності» та ін.).

**25 червня – 120 років від дня народження Джорджа Орвелла** (справжнє – Ерік Артур Блер, 1903 – 1950), англійського письменника

Джордж Орвелл писав журналістські нариси, політичні та літературні есе, зокрема в есе «Ви і атомна бомба» (1945) першим застосував термін *холодна війна*. У рецензії на книгу «Майн кампф» (1934) поставив поруч імена Гітлера й Сталіна, пізніше він дедалі наполегливіше зазначав, що в обох диктаторів спільні тоталітарні методи. У всесвітньо відомих творах: політичній алегорії «Колгосп тварин» (1945), романі-антиутопії «1984» (1949) із гнівом зображував тоталітарне суспільство.

## **26 червня – Міжнародний день боротьби проти зловживання наркотиками та їх незаконного обігу**

Зловживання наркотиками – одне з найбільш загрозливих явищ сучасного світу: наркотичні препарати досить швидко призводять людину до моральної деградації та втрати фізичного здоров'я. При цьому наркобізнес залишається найприбутковішою кримінальною індустрією, а кількість тих, хто починає вживати наркотики, лише зростає, серед них більша частина – молодь і підлітки.

З метою посилення світового співробітництва у вирішенні цієї проблеми, підвищення просвітницької обізнаності людей, толерантного ставлення до тих, хто лікується від наркотичної залежності, у 1987 році Генасамблеєю ООН було прийнято рішення щороку 26 червня відзначати Міжнародний день боротьби проти зловживання наркотиками та їх незаконного обігу.

## **26 червня – Міжнародний день на підтримку жертв тортур**

У 1948 році світова спільнота засудила жорстокі поведження, що принижують гідність і цінність особистості. У 1975 році прийнято Декларацію, що надає право захисту людям, які зазнають жорстокого поведження. 1987 року набула чинності одна з ключових ініціатив охорони прав і гідності людини – Конвенція проти жорстоких тортур.

На сьогодні міжнародну угоду підтримують 162 держави. За її нормами особи, які застосовують катування, можуть підлягати кримінальному переслідуванню на території будь-якої країни, незалежно від місця здійснення злочину та незважаючи на громадянство.

## **27 червня – 190 років від дня народження Владислава Івановича Заремби (1833 – 1902), українського композитора**

В. І. Заремба – відомий педагог, автор романсів і пісень («Якби мені, мамо, намисто», «Утоптала стежечку» на вірші Т. Г. Шевченка), аранжувань широковідомих пісень, що стали народними («Дивлюсь я на небо», «Де ти бродиш, моя доле») тощо. Викладав гру на фортепіано в жіночих пансіонах Києва.

## **28 червня – День Конституції України**

1996 року Верховна Рада України ухвалила Конституцію – Основний Закон.

*Поширенішу інформацію до Дня Конституції України буде представлено на сайті КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» в розділі «Бібліотека».*

### **30 червня – Всесвітній день соціальних мереж**

У 2010 році за ініціативою однієї з медіакомпаній США з'явилося це особливе свято. Соціальні мережі – онлайн платформи, що дозволяють ділитися думками, ідеями та інформацією шляхом створення віртуальних спільнот.

Першою платформою соціальних мереж вважають SixDegrees (1997) – «шість рукостискань», засновану Ендрю Вайнрайхом, що дозволяла користувачам створювати особисті профілі, запрошувати друзів і відвідувати профілі інших користувачів. У 2002 році – сайт Friendster, схожий за інтерфейсом на сайт знайомств, 2003 рік – LinkedIn, соціальна мережа бізнес-контактів, MySpace. У 2004 році Марком Цукербергом із метою об'єднання студентів Гарвардського університету було запущено Facebook, 2005 року почав діяти відеохостинг з елементами соціальної мережі під назвою YouTube, який став можливістю мати прибутковий бізнес для творців власного контенту, а 2006 з'явився Twitter, інтернет-сервіс мікроблогінгу, де найлегше відслідковувати новини в реальному часі. 2010 – Instagram, популярна мережа для обміну фото й відео. 2012 – компанія Facebook придбала цю платформу, заплативши власникам 1 мільярд \$. Ще одним придбанням Facebook стала платформа для обміну зашифрованими повідомленнями – WhatsApp, яка у 2014 році обійшла компанію в 16 мільярдів \$. Платформа для обміну короткими відео – TikTok, створена у 2016 році китайською компанією ByteDance.

Матеріали підготовлені:

Жеребкіною З. Г., завідувачем бібліотеки,  
Павловою Г. М., бібліотекарем,  
Писаренко Т. І., методистом КВНЗ  
«Харківська академія неперервної освіти»